

OSNOVNI NIVO

1. sklop: Informacijska in podatkovne pismenosti

Udeleženci bodo spoznali brskalnik, se naučili brskati po spletu, kako obdelati, shraniti, organizirati in analizirati digitalno vsebino ter ovrednotiti katere informacije so zaščitene z avtorskimi pravicami, relevantne ter zaupanja vredne.

Udeleženci uporabljajo za iskanje informacij spletne brskalnike: Google Chrome, Microsoft Edge in Mozilla Firefox.

Udeleženci iščejo informacije preko spletnih iskalnikov: Google, Bing in Yahoo.

1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij in digitalnih vsebin

Udeleženci se bodo naučili kako dostopati do informacij, poiskati relevantne informacije, ozavestili potrebe po informacijah, krmarili med različnimi spletnimi viri ter ustvarili svojo osebno strategijo iskanja informacij.

Pridobili bodo osnovno znanje kako s pomočjo iskalnikov brskati po spletu, shraniti in naložiti datoteko oz. e-vsebino kot je besedilo, slika, video ipd.

Razumeli bodo kako se s pomočjo različnih orodij za iskanje proizvedejo informacije, kako z njimi razpolagati in jih uporabljati. Razumeli bodo kateri podatki najbolj ustrezajo iskanim potrebam, kako najti informacije v različnih medijih ali napravah ter kako iskalniki razvrščajo informacije. Skozi izobraževanje bodo pridobili veščine iskanja prilagojene specifičnim potrebam. Po končanem izobraževanju bodo udeleženci imeli proaktiven odnos do iskanja informacij ter poznali dodano vrednost rabe razpoložljivih tehnologij, da pridejo do želenih informacij.

Znajo uporabljati iskalnik pri iskanju podrobnosti o e-davkih, e-zdravstvu, e-upravi.

1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin

Udeleženci se bodo naučili kako zbirati, obdelati, razumeti in kritično oceniti informacijo in digitalno vsebino.

Spoznali bodo, da niso vse informacije pridobljene na spletu zaupanja vredne. Znali bodo analizirati pridobljeno informacijo, oceniti vsebino medija, presoditi veljavnost in zanesljivost najdene vsebine, znali preveriti vire informacij ipd.

Sposobni bodo oceniti zanesljivost, uporabnost in celovitost informacij ter primerjati in povezovati informacije iz različnih virov. Ker iskalniki in orodja, kjer uporabniki pridobivamo informacije niso nujno nevtralni pri podajanju informacij, bodo udeleženci izobraževanja to vzeli v zakup in ohranili zdravo mero kritičnosti do najdenih informacij.

V praksi bo prikazana določena e-storitev na primeru e-trgovine udeleženci najdejo nekaj podatkov o tej storitvi iz različnih virov, vendar niso prepričani kako oceniti njihovo vrednost.

1.3 Upravljanje s podatki, informacijami in digitalnimi vsebinami

Udeleženci se bodo imeli možnost naučiti kako obdelati in shraniti informacije ter vsebine za lažji priklic ter le te ustrezno organizirati ter ustvarjati zaznamke.

Znali bodo shraniti ali naložiti datoteke oz. vsebino, kot so na primer slike, glasba, video vsebine ipd. ter shranjeno vsebino tudi najti.

Udeleženci bodo imeli možnost spoznati kako se shranjuje podatke v različnih napravah, izbrati najprimernejšo možnost za shranjevanje ter spoznali različne medije za shranjevanje.

Veščine, ki jih bodo pridobili bodo: strukturiranje in razvrščanje podatkov, urejanje informacij in vsebin, nalaganje podatkov in vsebin, upravljanje z različnimi sistemi razvrščanja in shranjevanje ter upravljanje z viri in podatki.

Spoznali bodo prednosti in pomanjkljivosti različnih naprav oz. storitev za shranjevanje, prepoznali pomen enostavnega in praktičnega načina shranjevanja ter posledice shranjevanja vsebine zase ali javno.

Prikazana bo priprava določenega e-obrazca, ki ga pošljemo na portal e-davkov in ga shranimo na namizje.

2. sklop: Komuniciranje in sodelovanje

V okviru tega sklopa bodo udeleženci raziskali različne možnosti spletnega komuniciranja, razumeli kako uporabljati komunikacijska orodja, spoznali osnovna načela komuniciranja ter možnost uporabe tehnologije za sodelovanje z drugimi.

Udeleženci bodo spoznali e-pošto, e-klepet (WhatsApp, Viber), pošiljali in si izmenjevali datoteke.

Udeleženci bodo spoznali e-identiteto (kvalificirano digitalno potrdilo, mobilno identiteto, e-osebno izkaznico, uporabniške račune (Google in Microsoft) in profile).

Prikazana bo izvedba e-podpisa podprtega s kvalificiranim digitalnim potrdilom ter upravljanje tega dokumenta.

2.1 Interakcije z uporabo digitalnih vsebin

Udeleženci bodo prek različnih naprav in aplikacij spoznali ustrezne načine spletnega komuniciranja, kako se odzivati se na različne komunikacijske oblike, prilagajati načine komuniciranja in strategije ciljni publiki.

Znali se bodo vključevati v komunikacijo in sodelovati z drugimi z uporabo osnovnih funkcij prek komunikacijskih orodij kot so npr. mobilni telefoni, e-pošta, spletne klepetalnice, video konference, SMS ipd.

Pridobili bodo znanje o nekaterih osnovnih komunikacijskih sredstvih, kako oblikovati sporočila in z njimi upravljati ter delovanje različne programske opreme.

Pošiljanje SMS, MMS, drugih aplikacij (WhatsApp, Viber...)

2.2 Izmenjava informacij in vsebin z uporabo digitalnih vsebin

Udeleženci se bodo naučili kako deliti datoteke in druge vsebine z uporabo enostavnih tehnologij, kot na primer pošiljanje priponk po e-pošti, nalaganje npr. slik in videov ter pošiljanje in objavljanje le teh prek socialnih omrežij. Ob zavedanju glede vprašanj avtorskih pravic bodo sposobni preveriti avtorske pravice. Znali bodo presoditi vrednost vsebine, ki jo bodo delili ter ciljno skupino, s katero bodo delili vsebino ter katera vsebina je primerna za javnost. Pridobili bodo utemeljeno stališče o deljenju vsebin, o prednostih, nevarnostih in omejitvah. Udeleženci bodo spoznali e-komuniciranje prek ZOOM-a in MS Teams-ov.

2.3 Vključevanje v spletno državljanstvo

Udeleženci se bodo naučili udeleževanja v družbi skozi spletne aktivnosti, iskali priložnosti za samorazvoj ter spoznali potencial tehnologije, ki omogoča državljansko participacijo.

Spoznali bodo, da lahko s pomočjo tehnologije upravljajo spletne storitve, nekatere od teh bodo tudi pasivno uporabljali (spletne skupnosti, portal vlade, bolnic, bank). Zmožni bodo poiskati in dostopati do različnih pomembnih spletnih mest, skupnosti; storitev, ki ustrezajo različnim namenom.

Če si bodo želeli na spletu naročiti e-bolniški list, bodo vedeli, da obstaja portal kjer lahko to uredijo oddaljeno, iz katere koli lokacije.

Prikaz na praktičnem primeru e-Uprava, e-zdravje, e-demokracija, e-bančništvo, e-prostor, e-zemljiška knjiga.

Prikazana bo izvedba e-podpisa podprtega s kvalificiranim digitalnim potrdilom ter upravljanje tega dokumenta.

2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij

Udeleženci se bodo naučili uporabljati tehnologije in medije za sodelovalne procese, timsko delo ter gradnje in sogradnje virov, znanja in vsebin. Spoznali bodo, da s sodelovalnimi procesi olajšajo ter spodbudijo ustvarjanje neke vsebine. Zmožni bodo uporabljati osnovne sodelovalne funkcije različnih programov in aplikacij. Razvili bodo nov način sodelovanja, ki ne temelji nujno na prejšnjem - fizičnem sodelovanju.

Praktičen prikaz na vsebini e-pošta in e-demokracija.

2.5 Spletni bonton ali netetika

Udeleženci bodo pridobili znanje o obnašanju na spletu, pridobili zavedanje o aspektih kulturne in generacijske raznolikosti ter sprejemanju in upoštevanju različnosti. Znali bodo zaščititi sebe in druge pred spletnimi nevarnostmi, kot je na primer spletno nasilje. Razvili bodo občutek primerne obnašanja, prilagojenega kontekstu vsebine, publiki in pravnim predpisom.

Pri spletnem komuniciranju bodo znali upoštevati osnovna pravila obnašanja na primeru e-pošte.

2.6 Upravljanje digitalne identitete

Udeleženci bodo spoznali spletno digitalno identiteto, prednosti in nevarnosti posedovanja identitete oz. identitet, razumeli bodo povezave med spletom in realnim svetom, se zavedali koristi in tveganj povezanih z izpostavljanjem spletne identitete in delovali premišljeno ob razkrivanju svojih podatkov na spletu.

Praktičen prikaz e-identitet(e) in e-varnosti.

3. sklop: Ustvarjanje digitalnih vsebin

V okviru tega sklopa bodo udeleženci raziskali različna osnovna orodja in programe za ustvarjanje vsebin, jih znali uporabljati ter razumeli kako spreminjati in prilagajati vsebine ter spoštovati avtorske pravice.

Udeleženci spoznajo Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint), Canva in Googleove storitve (Google dokumente, preglednice in predstavitve).

3.1 Razvijanje vsebin

Udeleženci bodo na delavnici spoznali, da lahko digitalno vsebino ustvarjajo v različnih oblikah in formatih, v okviru osnovnega tečaja se bodo s pomočjo osnovnih orodij za ustvarjanje vsebin naučili ustvariti preprosto multimedijsko vsebino (na primer besedilo, tabele, slike, zvok ipd.) ter znali izbrati najprimernejši program za kreiranje le teh. Udeleženci bodo s pridobljenim znanjem na kreativen način s pomočjo tehnologije ciljni publiki sposoben predstaviti svoje ideje in vsebine.

Prikaz dostopa do storitev v e-davkih, e-uprave.

3.2 Integriranje in ponovno izdelovanje

V tem delu se bodo udeleženci naučili narediti enostavne spremembe vsebin, ki so jih ustvarili drugi. Znali bodo na primer urediti svoj prvi osnutek vsebine ter upoštevati opombe. Spoznali bodo, da obstajajo različne podatkovne zbirke in viri, ki se jih lahko združuje in ponovno uporablja ter da morajo vsebino navajati in citirati. Sposobni bodo uporabljati funkcije urejanja na osnovnem nivoju.

Spletno iskanje digitalnih vsebin, prenašanje in spreminjanje.

3.3 Avtorske pravice in licence

Udeležencem bo predstavljeno, da so nekatere vsebine najdene na spletu zaščitene z avtorskimi pravicami (angl. Copyright) in licencami ter pomen le teh. Spoznali bodo, da so določene aktivnosti, kot na primer snemanje in uporaba avtorsko zaščitene vsebin brez dovoljenja, nelegalne ter ob tem prevzeli odgovornost za lastno vedenje in odločitve.

Praktičen prikaz na Googlovem iskalniku, Microsoft Bing iskalniku, uporaba orodij za licence.

3.4 Programiranje

Udeleženci bodo spoznali kako v osnovi delujejo digitalni sistemi in procesi in pridobili osnovno znanje delovanja ekosistema tehnologije. Naučili se bodo uporabljati osnovne nastavitve in spremeniti nekatere enostavne funkcije aplikacij in programov, kot na primer spremeniti predlogo v urejevalniku besedila.

Udeleženci spoznajo osnovno programiranje preko makrojev v programu Excel.

4. Sklop: Varnost

Udeleženci se bodo naučili poiskati različna sredstva za zaščito na spletu ter odgovorno in varno uporabljati splet ter ustrezno ukrepati pred različnimi spletnimi prevarami.

4.1 Varovanje naprav

Ker so z rabo spleta povezana različna tveganja in nevarnosti, se bodo udeleženci naučili kako izvesti osnovne korake za zaščito svojih naprav (antivirusna zaščita, moč gesel...).

4.2 Varovanje osebnih podatkov

Z novim zakonom ZVOP-2 ter GDPR je varovanje osebnih podatkov zadnje čase še posebej aktualna tema, katere osnove mora poznati vsak uporabnik spleta. Udeleženci bodo spoznali splošne izraze vezane na storitve, kako aktivno zaščititi osebne podatke, da je pomembno spoštovati zasebnost drugih ter kako se zaščititi pred spletnimi prevarami, grožnjami in ustrahovanji. Na osnovni stopnji bodo udeleženci pridobili zavedanje, da lahko v spletnem okolju delijo le določen tip podatkov o sebi in drugih in le tiste, ki so za določeno spletno aktivnost najnujnejše. Okrepijo zavedanje o vplivu in dolgoživosti informacij, ki jih delijo na spletu in znajo preudarno ravnati.

Praktičen prikaz na varni e-identiteti in varnosti spletnega računa.

4.3 Varovanje zdravja

Uporaba novih tehnologij pomeni izpostavljenost tako fizičnim kot psihičnim tveganjem, zato bodo udeležencem predstavljene dolgoročne posledice prekomerne rabe ter uravnotežen odnos do uporabe le teh, v izogib tako zasvojenosti kot spletnemu nadlegovanju. Poudarek na ergonomiji in www.safe.si.

4.4 Varovanje okolja

V tem delu bodo udeleženci ozavestili pomen učinkovite rabe tehnologij tako časovno kot stroškovno ter zavedanje o okoljevarstvenih vprašanjih povezanih s tem. Udeleženci se bodo naučili izvajati osnovne ukrepe za varčevanje z energijo ter optimizirati količino tiskanja vsebin. Seznanitev z EcoGive ter pomenu varčevanja energije in tiskanja vsebin.

5. sklop: Reševanje težav

V tem sklopu se bodo udeleženci naučili razumeti kako različne tehnologije pomagajo reševati vsakodnevne težave ter poiskati pomoč, če naprava ne deluje ali če se nekega problema ne da rešiti.

5.1 Reševanje tehničnih težav

Udeleženci se bodo naučili opredeliti morebitne težave ter jih rešiti s pomočjo digitalnih sredstev. Za določeno težavo (nedelujoča tehnologija, nova naprava, program ali aplikacija s katero ne znajo rokovati) bodo znali ciljno vprašati za pomoč in podporo. Sposobni bodo sprejeti ustrezno rešitev kaj storiti, če neka tehnologija ne deluje. Na osnovni ravni to pomeni, da bodo znali razložiti in opisati problem, na podlagi česar mu bodo na strani tehnične pomoči lahko pomagali, kot so e-knjige, e-priročniki, e-forumi.

5.2 Identificiranje potrebnih in tehničnih možnosti

Udeleženci se bodo naučili uporabljati nekatere tehnologije za reševanje rutinskih opravil in se znali odločati pri izbiri ustreznega digitalnega orodja za rutinska opravila. Rutinske naloge bodo spretno reševali, za nove ali slabo definirane težave pa bodo znali poiskati ustrezno pomoč. Poznali bodo primerna orodja za uporabo. Poiskali bodo primeren program ali aplikacijo.

5.3 Inoviranje in kreativna raba tehnologije

Na osnovnem nivoju bodo udeleženci spoznali, da spletni mediji in tehnologija ponujajo nešteto možnosti kreativnega izražanja in se tudi sami naučili uporabljati nekaj osnovnih tehnologij na kreativen način. Osvojeno znanje jim bo v prihodnje predstavljalo potencial za izražanje in ustvarjanje znanja.

Poznajo Canva, MS Word, Googleove storitve.

5.4 Identificiranje razkoraka pri digitalnih kompetencah

Udeleženci bodo zadnji sklop izobraževanja sklenili z razumevanjem katere kompetence bi še lahko izboljšali in nadgradili. Spoznali bodo s katerimi omejitvami se pri rabi tehnologije soočajo. Razvili bodo pozitiven odnos do učenja in spoznavanja novih digitalnih tehnologij. Čeprav bo za udeležence tekom izobraževanja rokovanje z digitalno tehnologijo nekaj povsem novega, bodo pridobili temeljno znanje o splošnih trendih sodobnih tehnologij. Poznali bodo svoje omejitve. Iskali bodo primerne tečaje preko iskalnika, prebrali e-forume.